

Sygn. akt IV CNP 9/16

POSTANOWIENIE

Dnia 26 sierpnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie ze skargi pozwanego
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w G.
z dnia 2 października 2013 r., sygn. akt XII Ga (...),
w sprawie z powództwa M. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
przeciwko A. J.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 sierpnia 2016 r.,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku z wniesieniem przez pozwanego A.J. skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 2 października 2013 roku, należy wskazać, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie roszczeń odszkodowawczych od Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej. W judykaturze Sądu Najwyższego- uwzględniającej poglądy doktryny oraz orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego - przyjmuje się jednolicie, że orzeczeniem niezgodnym z prawem - w rozumieniu art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 417¹ § 2 k.c. - jest orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17 i z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35 oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 września 2012 roku, Sk 4/11, OTK-A 2012/8/97, Dz.U.2012, poz.1104). Niezgodność z prawem powodująca powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa musi mieć więc charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechę bezprawności.

Bezprawność judykacyjną, o której mowa w przywołanym 424¹ § 1 k.p.c., należy definiować w sposób autonomiczny, węższy od tradycyjnie rozumianej bezprawności w dziedzinie odpowiedzialności cywilnej, z uwzględnieniem specyfiki sądowego stosowania prawa, istoty władzy sądowniczej oraz niezawisłości sędziowskiej (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 maja 2006 r., sygn. I CNP 14/06, niepubl.; z dnia 28 marca 2007 r., sygn. II CNP 124/06, niepubl.; z dnia 14 kwietnia 2008 r., sygn. II BP 62/07, niepubl.; z dnia 25 marca 2009 r., sygn. V CNP 93/08, niepubl., z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 116/08, niepubl.; z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10, niepubl.).

W orzecznictwie utrwalony jest także pogląd, że stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia to ustalenie jego bezprawności, które nie może nastąpić bez sięgnięcia do istoty władzy sądowniczej, tj. orzekania w warunkach niezawisłości, w sposób bezstronny, zależny nie tylko od obowiązujących ustaw, ale także od "głosu sumienia" sędziego oraz jego swobody w ocenie prawa i faktów stanowiących podłoże sporu. Jeśli więc na gruncie odpowiedzialności cywilnej bezprawność oznacza generalnie naruszenie normy właściwego zachowania się, wynikającego z ustawy lub z umowy międzynarodowej, to w odniesieniu do odpowiedzialności za wydanie orzeczenia sądowego musi być skorygowana specyfiką władzy sądowniczej oraz jej ustrojem.

Wniesione skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku podlegają wstępnej selekcji, albowiem Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania, jeżeli jest ona oczywiście bezzasadna (art. 424⁹ k.p.c.). Oceny bezzasadności skargi Sąd Najwyższy dokonuje w powiązaniu z przedstawioną wyżej i utrwaloną w orzecznictwie wykładnią pojęcia „niezgodności prawomocnego wyroku z prawem”. Bezzasadność skargi jest oczywista w rozumieniu art. 424⁹ k.p.c., jeśli już z jej treści - bez głębszej analizy i juredycznych dociekań - wynika, że nie może być ona uwzględniona (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 6 lutego 2009 roku, I BP 20/08, niepubl., z dnia 26 sierpnia 2008 r., III BP 3/08, niepubl., z dnia 20 czerwca 2007 r., II CNP 74/07, niepubl. oraz z dnia 22 czerwca 2007 r., V CNP 81/07, niepubl.).

Skarżący zarzucił niezgodność wyroku z art. 498 § 1 i 2 w związku z art. 499 k.c., opierając skargę na podstawie naruszenia art. 65 §1 i 2 k.c., art. 498 § 1 i 2 w związku z art. 499 k.c., art. 217 §1 i 2, 227, 232 i 233 § 1 oraz art. 328 § 2 k.p.c. Wskazał, że w wyniku wydania wyroku poniósł szkodę majątkową w zasądzonej tym wyrokiem kwocie 5 703,92 zł, wyegzekwowanej przez komornika na podstawie zaskarżonego orzeczenia.

Dokonując wstępnej oceny niniejszej skargi wskazać należy, że skarżący nie wykazał niezgodności wyroku z art. 498 § 1 i 2 w związku z art. 499 k.c., albowiem o niezgodności takiej można by mówić wtedy, gdyby poczynione przez Sąd – na podstawie zaoferowanych przez pozwanego dowodów - ustalenia faktyczne

świadczyły o istnieniu przesłanek do skutecznego potrącenia, a Sąd dokonałby wadliwej subsumcji przytoczonej normy skutkującej oddaleniem zarzutu potrącenia zgłoszonego przez pozwanego. Tymczasem Sąd Okręgowy uznał, że pozwany nie udowodnił, iż przedstawione do potrącenia przez pozwanego wierzytelności istnieją i są wymagalne, uzasadnił tę ocenę i ta ocena dowodów wiąże Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu niniejszej skargi. Skarżący kwestionuje bowiem nie tyle błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie wskazanych wyżej norm prawa materialnego, ile podważa dokonaną przez Sąd ocenę dowodów, co nie jest dopuszczalne w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424⁴ *in fine* k.p.c.).

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji (art. 424⁹ k.p.c.).